

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Helhedsskolen er målet med ideen om at integrere skolefritidsordningen (SFO) og skoledagen. Hermed er skoleundervisningen og børnenes ophold i SFO ikke to separate forløb, men en sammenhængende dag. Dermed bliver det muligt at koble undervisning, leg og læring sammen. Forslagsstillerne vil give kommunerne frihed til at etablere helhedsskoler, der passer netop til deres område.

Udfordringen bliver at etablere et sammenhængende tilbud, der ikke opleves som »danmarkshistoriens største sveder«, men som et attraktivt tilbud for både børn og forældre, der giver ro og sammenhæng i hverdagen. Samtidig giver en udvidelse af dagen til f.eks. tidsrummet fra kl. 8.00 til kl. 15.00 bedre muligheder for at forbedre elevernes faglige, sociale og praktisk-musiske kompetencer. Helhedsskoler gør det desuden muligt at lave en ambitiøs prioritering af f.eks. idræt/bevægelse, kost og sundhed, når dagen kan organiseres helt anderledes. Det gælder også for de fritidsaktiviteter, børnene måtte gå til. Samtidig kan helhedsskolen rumme opgaver som lektiehjælp, og der kan gennemføres sammenhængende forløb til gavn for både stærke og svage børn, der ofte dropper ud af fritidsordningerne, når de skifter fra fritidshjem til klub.

Tal fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, jf. »Dagtilbud – hvem er ikke med?« fra 2004 og Københavns Kommunes. »Indvandrere og efterkommere – Faktaoversigt« fra 2005, at mange tosprogede vælger SFO'en fra. Ved at man fjerner forhindringer for etablering af helhedsskoler, kan kommuner benytte udvidelsen af skoledagen som et middel til at forbedre såvel faglige som sociale kompetencer hos eleverne, herunder ikke mindst de sproglige kompetencer hos tosprogede elever. Helhedsskolen skal derfor betragtes som et middel til at modvirke den negative sociale arv.

Erfaringerne fra eksisterende forsøg med helhedsskoler i en række danske kommuner er positive. I Vejle Kommune har der eksisteret helhedsskoler på 14 folkeskoler siden 1999-2000 på 0.-3. klassetrin. Her

varer skoledagen fra kl. 8.00 til kl. 14.00. Kommunen foretog en brugerevaluering i 2004, hvor hele 65 pct. af 1.660 forældre med et barn på en eksisterende helhedsskole svarede, at de ville foretrække helhedsskolen, hvis de havde et barn, der skulle starte i skole i dag. Esbjerg Kommune indførte helhedsskolen på samtlige folkeskoler i 2004 og fik udarbejdet en evalueringsrapport i 2005, der også viser udpræget brugertilfredshed blandt forældrene. 98 pct. af respondenterne i samme undersøgelse mener, at indholdet i barnets undervisning er godt eller meget godt, og samme tendens kan ses i forældrenes holdning til samspillet mellem pædagoger og lærere. Her svarer 94 pct. enten tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende på spørgsmålet om, hvorledes de opfatter samarbejdet mellem barnets lærere og pædagoger.

På medarbejdersiden er tilkendegivelserne også positive. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har gennem en undersøgelse med deltagelse af 546 SFO'er dokumenteret, at mange pædagoger ønsker, at lærerne inddrages i arbejdet i SFO'en, jf. »Skolefritidsordninger – Mellem skole- og fritidspædagogik« fra 2005. Rapporten konkluderer, at begge grupper anerkender lærernes blik for den faglige formidling og pædagogernes forbedrede indblik i børnenes sociale interageren, trivsel og særegne styrker. Sammenfattende udlægger EVA på baggrund af interviewene, at der i samarbejdet mellem faggrupperne ligger et udnyttet potentiale, der vil kunne udnyttes ved mere regelmæssige pædagogiske drøftelser mellem lærere og pædagoger. Helhedsskolen giver forbedrede muligheder for at styrke samarbejdet mellem faggrupperne, eftersom den sammenhængende skoledag giver rig lejlighed til at udforme aktiviteterne i fællesskab.

Med forslagets første del opfordres regeringen til at ændre folkeskolelovens § 16, stk. 3, hvorefter undervisningstiden i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin ikke må overstige 6 timer. I stedet for at være afhængig af om en undervisningsminister vil give dispensation, skal folkeskoleloven ændres, så det står kommunerne frit for, om de ønsker at oprette helhedsskoler.